

Hizmet Dışı Kalan Hava Araçlarından Yararlanma... Fırsat Kapıda!

8 Temmuz 2014

Bugün erken saatlerde, meslektaş büyüğüm Yüksel KENAROĞLU'ndan "Parçalamak...seçenek olmamalı...!" konulu mesajı aldım; Kokpit havacılık haberleri web sitesinde "[Emekli olan uçaklar son günlerini bekliyor](#)" habere atıfla "'Uçak Parçalamayı' ne de seven bir milletiz...!" diye başladığı mesajını "Üniversiteler, yüksekokullar, müze sahipleri... olayın farkında mı?... ("Açık Semalar" anlaşmasına rağmen...)" değerlendirmesi ile sonlandırmış...

...

Gerçekten de tedarik ve hizmete almak kadar hizmetten çıkarma önemli bir mühendislik yönetimi alanı; ama hizmetten çıkanı yeniden değerlendirme de ulusal ölçekte katma değer yaratılması açısından önem ve öncelikle ele alınmalı... Bu hava araçları, üzerindeki sistem ve donanımların ilgili gelecekte ortaya çıkacak ANİ ve ÖZEL mühendislik ve operasyon ihtiyaçları da dikkate alınmalı tabii ki..

Gelelim bu durumun mesleğimizi ilgilendiren yönüne; bu hava araçların üzerindeki sistem ve donanımların öğretim ve eğitim süreçlerinde ve hatta yönlendirilmiş/sistematik bir mesleki farkındalık ve ilgi oluşturmada kullanılmasına...

Müzeler ve mesleki kültür mekanları -daha sonra ele alınmak üzere- bir tarafa bırakılır ise, Havacılık - uzay ve savunma alanında mühendislik, hava aracı BOY faaliyetlerine yönelik (tekniker ve teknisyen) makinistlik başta olmak üzere teknik alanlara yönelik öğretim programlarında (üzerindeki patlayıcı unsurlar temizlenerek) kullanılabilir platform, sistem, alt-sistem komponent (aksesuar) ve parçaları ile öğretim kurumları ve bu kurumlardaki mesleki klüplerin arayıp ta bulamadıkları, HAZİNE sayılabilecek varlıklardır.

Bu kapsamda, MEB ve ÖSYM Temmuz 2013 kayıtlarına göre (akademik seviye ve alfabetik sıra ile),

1. Lisans Seviyesi (Mühendislik ve Makinist (Tekniker)) Öğretim Programı Olan Yükseköğretim Kurumları:

- Atılım Üniversitesi
- Erciyes Üniversitesi
- İstanbul Teknik Üniversitesi
- Kocaeli Üniversitesi
- Necmettin Erbakan Üniversitesi
- Ortadoğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)
- ODTÜ-Kuzey Kıbrıs Yerleşkesi (KKTC)

2. Lisans Seviyesi (Mühendislik ve Makinist (Tekniker)) ve Ön Lisans Seviyesi (Makinist (Teknisyen)) Öğretim Programı Olan Yükseköğretim Kurumları:

- Anadolu Üniversitesi
- Türk Hava Kurumu Üniversitesi

3. Ön Lisans Seviyesi (Makinist (Teknisyen)) Öğretim Programı Olan Yükseköğretim Kurumları:

- Ege Üniversitesi
- Erzincan Üniversitesi
- İstanbul Arel Üniversitesi
- İstanbul Aydın Üniversitesi
- İstanbul Üniversitesi

- *Kapadokya Meslek Yüksekokulu*
- *Maltepe Üniversitesi*
- *Nişantaşı Üniversitesi*

4. Ortaöğretim Kurumları

Hava aracı BOY faaliyetlerine yönelik makinistlik alanına odaklı toplam 9 adette teknik ve endüstri meslek lisesi mevcuttur.

*Ve bu yıl bu nitelikteki öğretim kurumlarında daha da artış olacak...
Ayrıca...*

5. Askeri Öğretim Kurumları:

... Türk Silahlı Kuvvetlerinin kendisinin (mühendislik diploması verildiği bilinen) lisans seviyesi kabul edilen Harp Okullarında, ön lisans seviyesi kabul edilen (mesleki) sınıf okulları ve hatta liselerinde ile bu tip hava araçlarından yararlanılabilir..

Görünen o ki, yaklaşık 40 adet hava aracının yeni DOĞRU mekanları var!.
...

Müzeler de dikkate alınır ise...

... Eskişehir Hava Müzesi kuruluşunda görev almış, MMO UHUM-MEDAK Komisyon Başkanı iken bu müzeyi dünyanın bu alandaki en önemli müzesi sayılan Dayton-OHIO, ABD'deki ABD Hava Kuvvetleri Müzesini "Kardeş Müze" yapmış bir uçak mühendisi olarak söyleyeceklerimi farklı bir uygun platformda paylaşacağım.

Özetle, elde muazzam diye tanımlayabileceğim bir mesleki hazine, düşünülecek ve yapılacak o kadar faaliyet var ki!...

Bu konuyu gündeme getiren Kokpit'e ve her zamanki mesleki öngörüsü ile bu hatırlatmayı tam da zamanında yapan meslektaş büyüğüm KENAROĞLU'na teşekkürlerimle...

Yorum #1: Can EREL

Ayrıca...

...hizmet dışı kalan hava aracı ve ilgili donanımların dönüşüm, geri kazanım ve yok etme faaliyetleri ile (yatırım ve çalışma) ilgisi olanların, can.erel@canerel.com.tr adresine yazmasını bekliyorum...

Yapılacak çok şey var!

Yorum #2: Metin KIRAN - Validation Lead Engineer at TUSAŞ

Haberi okuduğumda ben de Yüksel Kenaroğlu ve sizin gibi düşünmüştüm.

Bir de bunların motor ve aksesuarları var. Ona hiç değinmemişsiniz. :).

Çalıştığımız yer itibariyle aklımız hemen o yöne kayıyor.

Jet Revizyonun kapısında hala J85 motoru asılı mıdır bilmem ama acıdır buralarda hala eğitim amaçlı kullanılan bir motor örneği yok.

GE CTEC'i görmüş biri olarak en azından hava kuvvetleri bünyesinde eğitim tesisi kurularak saydığınız bu kurumlardan gelen ve stajının çoğunu boş boş dolaşarak geçiren stajyerler için ne güzel şeyler yapılır.

İnsan üzülmeden edemiyor

Yorum #3: Can EREL

Sevgili Metin, paylaşımına ve önerilerine teşekkürler.

Bu yeni medya aracı yoruma sınır getirdiği için birden çok parçalı cevap vereceğim..

Çalışma hayatına aksesuarda başlayan ve bu sürecin en önemli kısmının uçak motorları alanında geçiren birinin değerlendirmesinde belirttiğin eksikliği yapabilmesi mümkün mü; kaldı ki geri dönüşümün en kıymetli sonuçlarının olduğu alan motor ve aksesuarlar/komponentler...

Sanırım yazımı okuken gözünden kaçmış, değerlendirmemde "...platform, sistem, alt-sistem komponent (aksesuar) ve parçaların.." tanımlamam eksik olarak gösterdiğin kalemleri kapsamaktadır.

Hava Kuvvetlerindeki mesleki faaliyetlerimi bitirme tezi olarak düşünerek Millenyumun ilk yıllarında -sizlerinde kıymetli katkıları ile- hazırladığımız ve zamanın ilgili tün öğretim kurumları ile de basılı ve elektronik kopyalarını sunarak paylaştığımız "Jet Revizyon Enetelektüel Geliştirme Serisi"nin "İnsan Kaynağına Yönelik Usuller" bölümünde yer alan,

- *Mühendis Oryantasyonu,*
- *İşçi Oryantasyonu,*
- *Üniversiteli Staj Usulleri,*
- *Liseli Staj Usulleri,*
- *Motor Arıza Takip Sistemi (MATAS) Programı,*
- *Mühendislik Faaliyetleri Takip ve Analiz Programı (MÜFTAP) usulleri,*

o gün için çok ileri seviyede ve -ne yazık ki- bugün hala bu alanda tek olma özelliğini sürdüren çalışmalardır...

Hele, "Üniversiteli" ve "Liseli" Staj Usulleri pararelinde modül, donanım elemanı ve parçalarında verdiğimiz artificial hasarlarla staja yönelik hazırladığımız J85 motorunu yerleştirerek oluşturduğumuz;

- *Staj Organizasyonu,*
- *Staj Çalışma Mekanı,*
- *Staj Takım & Avadanlıkları,*
- *Staj Motoru,*

ile hazırladığımız staj süreci...

Belirttiğin motor üreticisinin eğitim merkezi de içinde dünyanın en önemli motor üreticileri tesislerinde ve eğitim merkezlerinde gördüklerimizin bu uygulamalarda etkisi olmuştur.

Hatta sivil havacılıkta,

- *Düşünsel yapılanmasını projelendirip kısmen myTECHNIC Uçak Bakım Merkezi içinde yapılandırmaya başladığımız myACADEMY'de,*
- *Proje elemanı ve zamanla mütevellî heyeti üyesi olarak onurlandırıldığım Kapadokya Meslek Yükeokulu'nun önce Kapadokya - Mustafapaşa'daki merkez ve sonra sıfırdan türünün ilk ve hala tek örneği olarak kurulmasına mütevazî bit katkı sağlamam mümkün olan İstanbul - İTEP Sabiha Gökçen Havalimanı içindeki yerleşkelerinde,*

hazırlanan öğretim / eğitim programları, süreçleri ve alt yapılarında o mesleki görgü ve deneyimden faydalanılmıştır.

O sıralar en büyük ihtiyaç hava aracı ve donanımları bulabilmektir...

Görünen o ki, şimdi ondan bolca var ama fırsat kapıda!

Haydi tüm ilgililer proje geliştirip ilgili kurum ve kuruluşların yetkilileri ve karar vericileri ile paylaşınlar ve gelecekte bizim görevlerimizi ve sorumluluklarımızı devir alacak meslektaşlarımız bizden daha iyi ve gelişmiş şartlarda yetişebilsinler..

Fırsat kapıda!

Mevcut olan, bir başka ve belki de EN ÖNEMLİ fırsat da...

..Servis dışı kalan bu hava aracı "...platform, sistem, alt-sistem komponent (aksesuar) ve parçalarına.." ait detay tüm teknik ve lojistik dokümantasyonun Türkçe hazırlanmış detayları ile İngilizce olarak da elde hazır bulunmasıdır Yani, -yürürlükteki anlaşmalar gereği doğrudan kullanılmasının olanaklı olamayacağı düşünülebilir, ancak yapılacak düzenlemelerle onun da halledilebileceğini değerlendirildiğim- orijinal teknik (Technical Order, Service Bulletins, Airworthiness Directives vs) uyarınca/paralelinde Türk mühendis ve teknisyenlerce hazırlanmış ve ilgili Türk otoritelerce onaylı,

- *İş Standartları,*
 - *İş Kontrol Dokümanı,*
 - *Kaynak Kullanım Planı,*
 - *Kalite Temin Planı,*
 - *İş Planı,*
 - *Proses Planı,*

gibi temel dokümanlar belirttiğim hava araçlarının "...platform, sistem, alt-sistem komponent (aksesuar) ve parçaları.." ile ilgili öğretim & eğitim süreçlerinde kullanılmasında yararlanılabilir. Hatta her kullanıcı tarafından -araçların uçabilirlikleri olmayacağı için- zaman içinde geliştirilebilir.

.. ve tabii benzer şekilde hazırlanma ve onay sürecine sahip,

- *Standart Çalışma Usulu,*
- *Fabrika Yönetim ve Çalışma Usulleri,*
- *Kalite Çalışma Talimatı,*
- *Çevre Usulleri,*

de cabası...

Gerçekten öğretim / eğitim kurumları için fırsat kapıda!

Takdir, bu fırsatı değerlendirebilecek ve yapılan talepleri devletimiz adına değerlendirerek kararı verecek yöneticilerindir.